

14 Οκτωβρίου, 1992

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΔΙΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 683/91).

5 Τελωνειακοί Δασμοί και Φόροι Καταναλώσεως — Εισαγωγή
Αδασμολόγητου Αναπηρικού Οχήματος — Απαιτείται
γνωμάτευση Ιατροσυμβουλίου — Το Δικαστήριο δεν επεμβαίνει σε
πορίσματα της Διοίκησης για τεχνικά θέματα — Δεν απαιτείται η
εισαγωγή του οχήματος πριν την υποβολή της αίτησης.

10 Οι λόγοι ακυρότητας που προβλήθηκαν από τον αιτητή προς
υποστήριξη της προσφυγής του κατά της απόφασης του Διευθυντή
Τμήματος Τελωνείων, για εισαγωγή αδασμολόγητου αναπηρικού
οχήματος, ήταν οι εξής:

15 (1) Έλλειψη δέουσας έρευνας και πλάνη περί τα πράγματα.

(2) Μη επαρκής γνωμάτευση από το Ιατροσυμβούλιο.

20 Η δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση, επικαλούμενη της
απόφασης στις υποθέσεις *Yiangou v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 27
και *Κυπριακής Δημοκρατίας v. Παντελή Χατζηπαντελή* Α.Ε. 827,
ισχυρίστηκε πως η επίδικη απόφαση δεν ήταν εκτελεστή διοικητική
πράξη καθ' ότι το όχημα δεν είχε εισαχθεί στην Κύπρο.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή,
αποφάσισε ότι:

25 (1) Οι υποθέσεις που επικαλέστηκε η δικηγόρος των καθ' ων η

αίτηση, αφορούσαν εισαγωγή αυτοκινήτου με βάση το Διάταγμα 188/82 του Υπουργικού Συμβουλίου, που αφορά επαναπατριζόμενους.

Στην περίπτωση των επαναπατριζόμενων είναι αναγκαία 5
 προϋπόθεση, για απαλλαγή από δασμό, η επιστροφή στην
 Κύπρο για επανεγκατάσταση και η πραγματική εισαγωγή
 του αυτοκινήτου. Σκοπός της νομοθετικής διάταξης, στην
 οποία στηρίχτηκε η αίτηση στην παρούσα υπόθεση, είναι να
 βοηθήσει τους ανάπηρους με την απαλλαγή πληρωμής 10
 εισαγωγικού δασμού για αυτοκίνητο κατάλληλο γι' αυτούς.
 Ο ανάπηρος μπορεί να ζητήσει την απαλλαγή προτείνοντας
 κατάλληλο όχημα, χωρίς να είναι ανάγκη να προβεί πρώτα
 στην εισαγωγή του.

(2) Το Δικαστήριο δεν ελέγχει πορίσματα της Διοίκησης για 15
 τεχνικά θέματα. Εν πάση περιπτώσει, στην παρούσα
 υπόθεση ειδοποιήθηκε ο αιτητής να παρουσιαστεί ενώπιον
 του Ιατροσυμβουλίου και να προσκομίσει οποιοδήποτε
 ιατρικό πιστοποιητικό που ο ίδιος είχε. Εξετάστηκε από το 20
 Ιατρικό Συμβούλιο, το οποίο εξέδωσε το πιστοποιητικό που
 έχει προεκτεθεί.

Η έρευνα ήταν πλήρης και δεν αποδείχτηκε από τον αιτητή 25
 ότι το Ιατροσυμβούλιο και, κατ' επέκταση, ο Διευθυντής
 ενήργησαν με πλάνη περί τα πράγματα - δέχτηκαν γεγονότα
 που δεν υπήρχαν ή παρέλειψαν να λάβουν υπόψη γεγονότα
 που υπήρχαν.

Το Ιατροσυμβούλιο γνωμάτευσε ότι δεν συνιστάται παροχή 30
 στον αιτητή οχήματος κατάλληλου για χρήση από ανάπηρα
 πρόσωπα. Ο αντίθετος ισχυρισμός του αιτητή δεν ευσταθεί.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες Υποθέσεις:

Kalli v. Republic (1984) 3 C.L.R. 443.

Ioannou v. Republic (1985) 3 C.L.R. 31.

Kyriacou v. Republic (1985) 3 C.L.R. 2414.

Φλωρίδης ν. Δημοκρατίας (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 138.

Δημοκρατίας ν. Χατζηπαντελή (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 961.

Προσφυγή.

5 Προσφυγή με την οποία προσβάλλεται η νομιμότητα της αρνητικής απόφασης των καθ' ων η αίτηση σε αίτηση του αιτητή για απαλλαγή του από εισαγωγικό δασμό για αναπηρικό όχημα.

Π. Αγγελίδης, για τον αιτητή.

10 Δ. Παπαδοπούλου (κα) Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

15 ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με την προσφυγή αυτή προσβάλλεται η νομιμότητα της αρνητικής απόφασης του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων, (ο "Διευθυντής"), σε αίτηση του αιτητή για απαλλαγή του από εισαγωγικό δασμό για αναπηρικό όχημα.
20

Είναι η τέταρτη διαδικασία για το ίδιο θέμα στα τελευταία οκτώ χρόνια.

25 Ο αιτητής το 1974, σε ηλικία 14 χρονών, ήταν θύμα αυτοκινητιστικού δυστυχήματος, από το οποίο υπέστη σωματικές βλάβες. Στην κατάλληλη ηλικία απέκτησε άδεια οδηγού αυτοκινήτου.

30 Στις 11 Οκτωβρίου, 1983, υπέβαλε αίτηση για απαλλαγή από την καταβολή του δασμού για εισαγωγή αναπηρικού οχήματος.

Η αίτησή του απορρίφθηκε.

35 Η απόφαση εκείνη ακυρώθηκε στην Προσφυγή Αρ. 258/84.

40 Στις 22 Απριλίου, 1986, υπέβαλε πανομοιότυπη αίτηση, στην οποία ζήτησε την απαλλαγή δασμού για εισαγωγή αυτόματου αυτοκινήτου τύπου "Μερσεντές D".

Λήφθηκε πάλιν αρνητική απόφαση, η οποία

προσβλήθηκε με την Προσφυγή Αρ. 207/87.

Το Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση για έλλειψη δέουσας έρευνας.

5

Ο Διευθυντής εφεσίβαλε την πρωτόδικη Απόφαση με την Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 826, η οποία τελικά αποσύρθηκε.

Ο δικηγόρος του αιτητή ζήτησε την επανεξέταση του θέματος.

10

Ο Διευθυντής παρέπεμψε τον αιτητή στο Αρμόδιο Κυβερνητικό Ιατρικό Συμβούλιο, που συστήθηκε σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

15

Στις 19 Μαρτίου, 1991, το Ιατροσυμβούλιο εξέτασε τον αιτητή και εξέδωσε το πιο κάτω πιστοποιητικό:-

"Σε ηλικία 11 χρονών κατόπιν τροχαίου ατυχήματος υπέστη Κάταγμα του Δεξιού Μηριαίου Οστού.

20

Παρουσιάζει βράχυνση του δεξιού σκέλους περίπου 6 εκ.. Μερική Αδυναμία δεξιού Τετρακεφάλου και ουλή στην έξω πλαγία επιφάνεια του Δεξιού Μηρού.

25

Κινήσεις γόνατος και ποδοκνημικής εντός φυσιολογικών ορίων.

Χρησιμοποιεί ειδική ανύψωση του δεξιού υποδήματος το οποίο τον υποβοηθεί κατά την βάδιση.

30

Ποσοστό αναπηρίας 25%. Δεν συνιστάται παροχή οχήματος κατάλληλου προς χρήση υπό αναπήρων προσώπων."

35

Ο Διευθυντής, ενεργώντας με βάση το πιστοποιητικό αυτό, κατέληξε στην προσβαλλόμενη αρνητική απόφαση, την οποία κοινοποίησε στον αιτητή με επιστολή ημερομηνίας 15 Ιουλίου, 1991.

40

Οι λόγοι ακυρότητας που προβλήθηκαν και αναπτύχθηκαν στην αγόρευση του δικηγόρου του αιτητή

είναι:-

1. Έλλειψη δέουσας έρευνας και πλάνη περί τα πράγματα.

5

2. Μη επαρκής γνωμάτευση από το Ιατροσυμβούλιο, γιατί διακριβώνει την ύπαρξη σωματικών ατελειών, χωρίς να γνωματεύει, με βάση τα πραγματικά γεγονότα, εάν ο αιτητής μπορεί να οδηγεί κανονικό όχημα και/ή κατά πόσον, εάν οδηγεί, θα δυσκολεύεται ή θα παρουσιάζει ασυνήθη κόπωση.

10

Το Ιατροσυμβούλιο αποτελούσαν τρεις Κυβερνητικοί Ιατροί - ο Πρώτος Ιατρικός Λειτουργός Λευκωσίας, 15 Ειδικός Χειρουργός και ο Α. Λοΐζου, Επιμελητής Ορθοπεδικός.

Ο Επιμελητής Ορθοπεδικός κλήθηκε από τον αιτητή και κατέθεσε ως μάρτυρας στην παρούσα υπόθεση. 20 Επιβεβαίωσε το περιεχόμενο του πιστοποιητικού. Ανέφερε ότι ο αιτητής χρησιμοποιεί στην καθημερινή του ζωή και σε όλες τις δραστηριότητές του συνεχώς ειδική ανύψωση - παπούτσι ανυψωμένο. Ο αιτητής είναι σε θέση να οδηγεί κανονικό αυτοκίνητο με την ανύψωση, η 25 οποία δεν είναι αλλαγή από το συνηθισμένο τρόπο στις υπόλοιπες εκδηλώσεις της ζωής του. Η μερική αδυναμία του δεξιού τετρακέφαλου και η ουλή στην έξω πλάγια επιφάνεια του δεξιού μηρού καμιά επίδραση δεν ασκούν στην ικανότητα του αιτητή να οδηγεί συνηθισμένο 30 αυτοκίνητο. Ο αιτητής δεν παραπονέθηκε για πόνους, ούτε είχε συμπτώματα πόνου και η βράχυνση δεν είναι, κατ' ανάγκη, γενεσιουργός αιτία πόνου.

Η αίτηση στη Διοίκηση βασίστηκε στο εδάφιο 09, της 35 κλάσεως 01, του Τέταρτου Πίνακα των περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμων του 1978 έως (Αρ. 2) του 1979, (Αρ. 18/78, 33/78, 45/78, 63/78, 1/79, 11/79), όπως αντικαταστάθηκε με το Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου, που εκδόθηκε 40 δυνάμει του Άρθρου 11(2) και δημοσιεύτηκε στο Παράρτημα Τρίτο, Μέρος Ι, της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας Αρ. 1553, ημερομηνίας 14 Σεπτεμβρίου, 1979, Κ.Δ.Π. 221/79, σελ. 623 και έχει:-

Εδάφιον	Περιγραφή Απαλλαγής	Έκτασις Απαλλαγής
09	<p>Βενζινοκίνητα και πετρελαιοκίνητα οδικά οχήματα, ιπποδυνάμεως μη υπερβαινούσης τα 2000 κυβ. εκατοστά και 2300 κυβ. εκατοστά, αντιστοίχως, κατάλληλα προς χρήσιν υπό προσώπων πασχόντων εκ σωματικής αναπηρίας εισαγόμενα υπό αναπήρων προσώπων των οποίων η αναπηρία πιστοποιείται δεόντως υπό επί τούτω συγκροτούμενου Κυβερνητικού Ιατρικού Συμβουλίου:</p> <p>Νοείται ότι η απαλλαγή αυτή δεν τυγχάνει εφαρμογής επί αναπήρων προσώπων άτινα:</p> <p>(α) Είναι ιδιοκτήται ή κάτοχοι ετέρου ούτως ατελώς εισαχθέντος οχήματος· ή</p> <p>(β) δεν κέκτηνται άδειαν οδηγού νοουμένου ότι οσάκις ανάπηροι κέκτηνται άδειαν, μαθητευομένου οδηγού ο Διευθυντής δύναται να</p>	<p>Ως ήθελεν αποφασίσει ο Υπουργός Οικονομικών βάσει της οικονομικής καταστάσεως του αιτητού.</p> <p>5</p> <p>10</p> <p>15</p> <p>20</p> <p>25</p> <p>30</p> <p>35</p> <p>40</p>

5

10

15

παραχώρηση απαλ-
λαγήν υπό τον όρον
ότι θα εξασφαλισθή
άδεια οδηγού εντός
ενός έτους από του
τελωνισμού του
οχήματος ή εντός
τοιαύτης ετέρας
περιόδου ως ούτος
ήθελε κρίνει εύλογον.

"

- Αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με τη νομοθετική διάταξη, να εξετάσει και να αποδεχτεί ή απορρίψει αίτηση για
20 απαλλαγή από εισαγωγικό δασμό, είναι ο Διευθυντής. Περαιτέρω ο Νόμος θεσπίζει υποχρεωτική γνωμοδότηση από το Ιατρικό Συμβούλιο για την αναπηρία του αιτητή και κατά πόσο αυτή απαιτεί τη χρήση οχήματος κατάλληλου για ανάπηρο πρόσωπο. Η καταλληλότητα του
25 προτεινόμενου για απαλλαγή οχήματος στην κάθε περίπτωση εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του Διευθυντή, ο οποίος επιλαμβάνεται του θέματος, σε συνάρτηση με την ιατρική γνωμοδότηση του Ιατροσυμβουλίου, όπως αναφέρεται πιο πάνω. Η
30 γνωμοδότηση του Ιατρικού Συμβουλίου αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη, ενδιαμέση, που μπορεί να προσβληθεί, η δε τελική απόφαση του Διευθυντή είναι σύνθετη διοικητική πράξη. (Βλ. *Kalli v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 443, 447· *Ioannou v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 31,
35 36, 37· *Kyriacou v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 2414, 2422· και *Ανδρέας Φλωρίδης ν. Κυπριακής Δημοκρατίας*, Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 771, (Απόφαση δόθηκε στις 31 Ιανουαρίου, 1989).)
- 40 Η δικηγόρος του Διευθυντή ισχυρίστηκε ότι η προσβαλλόμενη πράξη δεν είναι εκτελεστή διοικητική πράξη, γιατί δεν υπάρχει στην παρούσα υπόθεση πραγματική εισαγωγή οχήματος. Βάσισε τον ισχυρισμό

της στις υποθέσεις *Yiangou v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 27' και *Κυπριακή Δημοκρατία ν. Παντελή Χατζηπαντελή*, Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 827, (Απόφαση δόθηκε στις 25 Απριλίου, 1989).

5

Οι υποθέσεις αυτές αφορούσαν εισαγωγή αυτοκινήτου με βάση το Διάταγμα 188/82 του Υπουργικού Συμβουλίου, που αφορά επαναπατριζόμενους.

Στην περίπτωση των επαναπατριζόμενων είναι αναγκαία προϋπόθεση για απαλλαγή από δασμό η επιστροφή στην Κύπρο για επανεγκατάσταση και η πραγματική εισαγωγή του αυτοκινήτου. Σκοπός της νομοθετικής διάταξης, στην οποία στηρίχτηκε η αίτηση στην παρούσα υπόθεση, είναι να βοηθήσει τους ανάπηρους με την απαλλαγή πληρωμής εισαγωγικού δασμού για αυτοκίνητο κατάλληλο γι' αυτούς. Ο ανάπηρος μπορεί να ζητήσει την απαλλαγή προτείνοντας κατάλληλο όχημα, χωρίς να είναι ανάγκη να προβεί πρώτα στην εισαγωγή του. (Βλ. παρατηρήσεις του Δικαστηρίου στις υποθέσεις *Χατζηπαντελή και Φλωρίδης*, (ανωτέρω).)

10

15

20

Το Δικαστήριο δεν ελέγχει πορίσματα της Διοίκησης για τεχνικά θέματα. Εν πάση περιπτώσει, στην παρούσα υπόθεση ειδοποιήθηκε ο αιτητής να παρουσιαστεί ενώπιον του Ιατροσυμβουλίου και να προσκομίσει οποιοδήποτε ιατρικό πιστοποιητικό που ο ίδιος είχε. Εξετάστηκε από το Ιατρικό Συμβούλιο, το οποίο εξέδωσε το πιστοποιητικό που έχει προεκτεθεί.

25

30

Η έρευνα ήταν πλήρης και δεν αποδείχτηκε από τον αιτητή ότι το Ιατροσυμβούλιο και, κατ' επέκταση, ο Διευθυντής ενήργησαν με πλάνη περί τα πράγματα - δέχτηκαν γεγονότα που δεν υπήρχαν ή παρέλειψαν να λάβουν υπόψη γεγονότα που υπήρχαν.

35

Το Ιατροσυμβούλιο γνωμάτευσε ότι δεν συνιστάται παροχή στον αιτητή οχήματος κατάλληλου για χρήση από ανάπηρα πρόσωπα. Ο αντίθετος ισχυρισμός του αιτητή δεν ευσταθεί.

40

Η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται. Η

4 Α.Α.Δ. Χρυσάνθου ν. Δημοκρατίας κ.α. Στυλιανίδης, Δ.
προσβαλλόμενη απόφαση επικυρώνεται.

Καμιά διαταγή για έξοδα.

5 *Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.*